

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapă județeană -19 MARTIE 2022- Iași
CLASA a XII –a

Varianta: 2

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu care se adaugă la Subiectul I.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.
- Subiectele se tratează pe foi separate

Subiectul I

(40 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Scurt timp după instaurarea regimului fanariot, în cursul unui nou război austro-turc (1716-1718), adversarii dominației otomane au putut să-și manifeste deschis și viguros ostilitatea față de Poartă. Eșecurile înregistrate de oastea otomană au dat curaj boierilor partizani ai eliberării prin austrieci. [...] Memoriul din 16 martie 1718 (prezentat de Radu Golescu, Ilie Știrbei și Ioan Avramie) cuprinde în embrion direcțiile pe care va evalua gândirea politică a boierimii în a doua fază a luptei de emancipare națională.

Programul maximal al acestor boieri era trecerea Țării Românești sub autoritatea Curții din Viena, domn urmând a fi numit Gheorghe Cantacuzino, și păstrarea datinilor, ce nu puteau fi schimbate decât prin acceptul țării. Programul minimal lua în considerație revenirea Țării Românești sub suzeranitatea otomană și, în acest caz, se cerea ca domnul să fie pământean și numit pe viață, înlocuirea lui putând avea loc numai cu consimțământul boierilor.”

(Paul Cernovodeanu, *Istoria românilor*, vol. VI)

B. „Politica de reforme a domnilor fanarioți s-a lovit de rezistența clasei politice românești. Împotrivirea ei a avut două motivații: socială și națională. Asaltul dat de domnii fanarioți împotriva privilegiilor boierimii a determinat reflexul conservator al acesteia. În timpul războiului austro-ruso-turc din 1787-1792, când trupele austriece au ocupat temporar Țara Românească, boierii au cerut comandantului trupelor imperiale, prințul de Coburg, să anuleze măsurile fanariote, denunțate de a fi vrut să ruineze clasa boierească.

În același timp, ostilitatea boierimii față de domnii fanarioți a fost expresia voinței de ieșire de sub dominația otomană a întregii societăți moldo-muntene.”

(Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

C. „Boierii, în marea lor majoritate, erau convinși că propria lor clasă era de fapt forța politică conducătoare și tindeau să-și identifice interesele cu cele ale țării în întregime.

[...] Aceștia au elaborat proiecte de reformă constituțională și administrativă de mare originalitate, dar n-au făcut nici o încercare să-și ascundă prejudecățile de clasă și și-au rezervat exercitarea puterii. Erau convinși că monarhia este cea mai potrivită formă de guvernământ pentru Principate. [...] Majoritatea preferau absolutismul luminat [...], dar considerau respingător regimul fanariot. [...] Mulți boieri preferau monarhia constituțională, prin care înțelegeau pur și simplu un stat boieresc. Marii boieri, în mod special, preferau această formă întrucât erau siguri că le va da posibilitatea să-și extindă propria putere și să o limiteze pe cea a domnitorului. [...] Ideea unei republici își avea și ea sprijinitorii ei, dar majoritatea erau mari boieri, care o concepeau, așa cum făcuseră cu monarhia constituțională, drept un mijloc de limitare a prerogativelor domnului și de asigurare a predominării propriiei lor clase. Se gândeau, într-adevăr, la o oligarhie aristocratică [...].”

(Keith Hitchins, *Românii 1774-1866*)

1. Numiți din sursa **A** un mare boier al Țării Românești partizan al eliberării țării prin austrieci.
2 puncte
2. Menționați, pe baza surselor **A** și **B**, câte o informație referitoare la rolul Imperiului Habsburgic în spațiul românesc.
8 puncte
3. Menționați o caracteristică a acțiunilor întreprinse de boieri comună surselor **A**, **B** și **C** și susțineți-o cu câte o informație din fiecare sursă.
4 puncte
4. Pe baza surselor **A** și **C**, menționați o asemănare între propunerile de tip constituțional ale boierimii, folosind ca argument câte o informație selectată din sursele precizate.
6 puncte
5. Formulați, pe baza sursei **C**, un punct de vedere referitor la monarhia constituțională susținându-l cu două informații selectate din sursa dată.
8 puncte
6. Prezentați un proiect politic inițiat de marea boierime în a doua jumătate a sec. al XVIII-lea.
6 puncte
7. Argumentați printr-un fapt istoric relevant afirmația conform căreia un stat medieval românesc, ce este amintit în sursele **A** și **B**, se implică în relațiile internaționale în secolul XVII. (Se punctează relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.)
6 puncte

SUBIECTUL al II-lea**(50 de puncte)**

Elaborați în aproximativ patru-cinci pagini o sinteză despre **Spațiul românesc între diplomație și conflict între secolele XIII-XVI**, având în vedere:

- prezentarea unui conflict de tip suzerano-vasalic din a doua jumătate a secolului al XIII-lea din spațiul românesc;
- menționarea unui stat românesc întemeiat în prima jumătate a secolului al XIV-lea și a unui regat catolic care a influențat spațiul sud-carpatic;
- prezentarea unei asemănări și a unei deosebiri între formele de organizare instituțională din spațiul intracarpatic și extracarpatic în Evul Mediu;
- prezentarea unei acțiuni militare între Țările Române și statele vecine, cu excepția Imperiului Otoman, în Evul Mediu;
- formularea unui punct de vedere referitor la politica antiotomană a unei instituții centrale din spațiul românesc în secolul al XVI-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, argumentarea unui punct de vedere (prezentarea faptelor istorice relevante și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice / logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.